

prima instanță: O. Melniciuc
(Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău)
instanța de apel: N. Budăi, I. Muruianu, V. Efros
(Curtea de Apel Chișinău)

dosarul nr. 3ra-751/17

Î N C H E I E R E

19 iulie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul: Svetlana Filincova

Judecătorii: Maria Ghervas, Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Vitalie Costișanu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Vitalie Costișanu împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova, Comisiei de licențiere a profesiei de avocat cu privire la constatarea ca fiind ilegală a refuzului, anularea hotărîrii, obligarea admiterii în profesia de avocat și restituirea sumei,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 martie 2017 prin care a fost admis apelul declarat de către Uniunea Avocaților din Republica Moldova, Comisia de licențiere a profesiei de avocat, casată hotărârea Judecătoriei Rîșcani, municipiul Chișinău din 09 decembrie 2016 și emisă o nouă hotărîre de respingere a acțiunii,

c o n s t a t ă :

La data de 02 august 2016, Vitalie Costișanu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova, Comisiei de licențiere a profesiei de avocat cu privire la constatarea ca fiind ilegală a refuzului, anularea hotărîrii, obligarea admiterii în profesia de avocat și restituirea sumei.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că prin cererea din 14 aprilie 2016, adresată Comisiei de licențiere a profesiei de avocat, a solicitat admiterea în profesia de avocat în temeiul art.10 alin.(2) din Legea cu privire la avocatură. Prin hotărârea Comisiei de licențiere a profesiei de avocat din 29 aprilie 2016, nu s-a dat curs cererii solicitantului, s-a acordat un termen de 15 zile calendaristice pentru înlăturarea neajunsului - achitarea taxei în cuantumul stabilit de 5000 lei.

Afirma că, deși, s-a conformat hotărârii Comisiei de licențiere a profesiei de avocat din 29 aprilie 2016, achitând taxa de 5 000 lei pe contul Uniunii Avocaților, la 03 iunie 2016, prin hotărârea Comisiei de licențiere a profesiei de avocat, pe motiv că nu întrunește condițiile art.10 alin.(2) din Legea cu privire la avocatură, cererea sa a fost respinsă.

Mai explica faptul că, ilegalitatea hotărârilor Comisiei de licențiere din 29 aprilie 2016 și respectiv din 03 iunie 2016, a reclamat-o prin înaintarea în adresa Uniunii Avocaților din Republica Moldova la 30 iunie 2016 a cererii prealabile, prin care a solicitat admiterea în profesia de avocat, cu eliberarea ulterioară a licenței pentru exercitarea profesiei de avocat, după înlăturarea stării de incompatibilitate, conform art.10 alin.(2) și art.11 alin.(1) din Legea cu privire la avocatură, precum și restituirea sumei de 5000 lei, solicitată în calitate de taxă pentru accesarea în profesia de avocat. Cererea prealabilă nu a fost examinată de organul ierarhic superior Uniunea Avocaților, dar de către organul emitent, Comisia de Licențiere, care prin hotărârea din 08 iulie 2016 a respins-o neîntemeiat.

Considera că, prin neexaminarea neîntemeiată a cererii prealabile de către Uniunea Avocaților, precum și prin refuzul Comisiei de licențiere a profesiei de avocat pe care-l consideră ilegal, i-a fost lezat și discriminat dreptul său în alegerea liberă a profesiei, respectiv hotărârile menționate supra sunt pasibile a fi anulate. Dispoziția art.10 alin.(2) din Legea cu privire la avocatură, prevede că sunt scutite de efectuarea stagiului profesional și de examenul de calificare persoanele care dețin titlul de doctor, precum și cele care au cel puțin 10 ani vechime în muncă în funcția de judecător sau procuror dacă, în termen de 6 luni după demisia din funcțiile respective, au solicitat eliberarea licenței pentru exercitarea profesiei de avocat. De aceleași drepturi și în aceleași condiții beneficiază și persoanele care, după demisia din funcția de judecător și procuror, au continuat să activeze în domeniul dreptului.

Astfel, menționează că la momentul solicitării sale de a fi admis în profesia de avocat întrunea condiția prevăzută de lege pentru a fi scutit de la efectuarea stagiului profesional și de examenul de calificare, deoarece are o vechime în muncă în funcție de procuror mai mult de 10 ani și nu sunt careva impedimente legale ce ar impune Comisia de licențiere a-i respinge cererea sa în partea ce ține de admiterea în profesie.

Prin urmare, solicită Vitalie Costișanu constatarea ca fiind ilegale acțiunile Comisiei de Licențiere a profesiei de avocat în partea ce ține de respingerea cererii depuse prin care a solicitat să fie admisă în profesia de avocat; anularea deciziilor Comisiei de licențiere a profesiei de avocat din 03 iunie 2016, prin care a fost respinsă cererea sa și cea din 08 iulie 2016, prin care s-a respins cererea prealabilă depusă, obligarea pârâtului la emiterea actului administrativ, prin care să fie acceptată cererea sa și să fie admis în profesia de avocat cu restituirea taxei de 5000 lei, ca ilegal impusă a fi achitată de Comisia de licențiere a profesiei de avocat.

Prin hotărârea Judecătoriai Rîșcani, mun. Chișinău din 09 decembrie 2016, acțiunea lui Costișanu Vitalie a fost admisă parțial și s-a recunoscut ca ilegal refuzul Comisiei de licențiere a profesiei de avocat a Uniunii Avocaților din Republica Moldova privind admiterea lui Vitalie Costișanu în profesia de avocat; a fost anulată hotărârea Comisiei de licențiere a profesiei de avocat din 03 iunie 2016, în partea respingerii cererii lui Vitalie Costișanu în admiterea în profesia de avocat; a fost obligată Comisia de licențiere a profesiei de avocat a Uniunii Avocaților din Republica Moldova să-l admită pe Vitalie Costișanu în profesia de avocat. În rest, acțiunea lui Vitalie Costișanu a fost respinsă ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la data de 27 decembrie 2016, Uniunea Avocaților din Republica Moldova, Comisia de licențiere a profesiei de avocat a contestat-o cu apel, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 09 decembrie 2016 și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea înaintată să fie respinsă integral.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 23 martie 2017 a fost admis apelul declarat de către Uniunea Avocaților din Republica Moldova, Comisia de licențiere a profesiei de avocat, casată hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre de respingere a acțiunii.

În susținerea concluziei date, instanța de apel a concluzionat că prin cererea depusă la Uniunea Avocaților din Republica Moldova, Comisia de licențiere a profesiei de avocat din 13 aprilie 2016, Costișanu Vitalie a solicitat admiterea în profesia de avocat în temeiul art.10 alin.(2) din Legea cu privire la avocatură (f.d.8).

Conform hotărârii Comisiei de licențiere a profesiei de avocat din 03 iunie 2016, s-a respins cererea depusă de Vitalie Costișanu privind admiterea în profesia de avocat pe motiv că solicitantul nu întrunește condițiile art.10 alin.(2) din Legea cu privire la avocatură (f.d.13-15; 16-18).

Se mai atestă că, Vitalie Costișanu a depus o cerere prealabilă către Uniunea Avocaților din Republica Moldova din 17 iunie 2016, prin care a solicitat anularea hotărârii Comisiei de licențiere a profesiei de avocat din 03 iunie 2016 și admiterea cererii din 13 aprilie 2016 privind admiterea în profesia de avocat (f.d.11-12).

Prin hotărârea Comisiei de licențiere a profesiei de avocat din 08 iulie 2016, s-a respins cererea prealabilă depusă de Costișanu Vitalie (f.d.19-23).

Conform art.10 alin.(1) și (2) din Legea cu privire la avocatură nr.1260 din 19.07.2002, profesia de avocat poate fi exercitată de persoana care are cetățenia Republicii Moldova, are capacitate deplină de exercițiu, are diplomă de licențiat în drept sau echivalentul acesteia, se bucură de o reputație ireproșabilă și a fost admisă în profesia de avocat după susținerea examenului de calificare. Sunt scutite de efectuarea stagiului profesional și de examenul de calificare persoanele care dețin titlul de doctor, precum și cele care au cel puțin 10 ani vechime în muncă în funcția de judecător sau procuror dacă, în termen de 6 luni după demisia din funcțiile respective, au solicitat eliberarea licenței pentru exercitarea profesiei de avocat. De aceleași drepturi și în aceleași condiții beneficiază și persoanele care, după demisia din funcția de judecător și procuror, au continuat să activeze în domeniul dreptului.

Respectiv, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău a constatat că intimatul Vitalie Costișanu a activat în funcția de procuror pe o perioadă de peste 10 ani, concluzie care derivă din datele incluse în carnetul de muncă a acestuia.

Pe de altă parte, instanța de apel a accentuat că, din sensul art.10 din Legea cu privire la avocatură, reiese distincția care trebuie avută în vedere, atunci când eventualii candidați cu o vechime în muncă în funcția de judecător sau procuror de cel

puțin 10 ani solicită obținerea licenței de avocat.

Astfel, a relevat instanța de apel că, spre deosebire de deținătorii titlului de doctor în drept, persoanele cu o vechime în muncă în funcția de judecător sau procuror de cel puțin 10 ani, care solicită obținerea licenței de avocat, urmează să se adreseze doar după demisia din funcțiile respective.

Colegiul a mai reținut că, legiuitorul a prevăzut excepția privind scutirea de efectuarea stagiului profesional și de examenul de calificare, instituind două termene, vechimea în muncă de cel puțin 10 ani și termenul de 6 luni după demisia din funcțiile respective, în interiorul căruia, persoana urmează să solicite eliberarea licenței.

În acest sens, cu referire la persoanele care au o vechime în muncă în funcția de judecător sau procuror de cel puțin 10 ani, se remarcă faptul că, legea condiționează dreptul acestora de a solicita eliberarea licenței pentru exercitarea profesiei de avocat, de un termen de 6 luni după demisia din funcțiile respective. Legea instituie astfel un termen de decădere de 6 luni, a cărui ne respectare este sancționată cu respingerea ca tardivă, a cererii de eliberare a licenței pentru exercitarea profesiei de avocat.

Cu referire la cazul din speță, instanța de apel a constatat că solicitantul Vitalie Costișanu, la momentul depunerii cererii încă activa și la momentul examinării cererii acesta continuă activitatea în organele procuraturii.

Respectiv, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău a ajuns la concluzia admiterii apelului, casării hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii, or argumentele invocate de către Costișanu Vitalie în acțiune precum că ar întruni condițiile legale pentru accederea în profesia de avocat, cu scutirea de efectuarea stagiului profesional și de examenul de calificare sunt neîntemeiate, bazate pe o interpretare eronată a legislației în vigoare pertinente speței.

La data de 18 mai 2017, Vitalie Costișanu a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, cerând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

Recurentul, Vitalie Costișanu, în motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel deoarece instanța de apel a interpretat eronat art. 10 din Legea nr. 1260 din 19 iulie 2002 cu privire la avocatură, statuând că persoana care nu a demisionat din funcția de procuror nu poate fi admis în profesia de avocat.

De asemenea, consideră că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată prin analogie: art. 3, art. 5 din Legea cu privire la statutul deputatului nr. 39 din 07 aprilie 1994 și prevederile Hotărârii Curții Constituționale nr. 21 din 24 iunie 2015 pentru interpretarea art. 69 alin. (2), art. 70 alin. (1), art. 99 și art. 100 din Constituția Republicii Moldova.

La data de 12 iunie 2017, Uniunea Avocaților din Republica Moldova, Comisia de licențiere a profesiei de avocat a depus referință prin care a solicitat respingerea recursului și menținerea deciziei instanței de apel pe care o consideră întemeiată și legală.

În conformitate cu art.434 alin.(1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei redactate.

Din actele pricinii rezultă că decizia Curții de Apel Chișinău este emisă la 23 martie 2017.

Curtea de Apel Chișinău la 14 aprilie 2017 a expediat recurentului copia deciziei motivate a instanței de apel. Iar, la 18 mai 2017, adică în termenul prevăzut de lege, Vitalie Costișanu a depus cererea de recurs.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) prevede că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Vitalie Costișanu nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Prin urmare, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de

către Vitalie Costișanu ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Vitalie Costișanu se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul:

Svetlana Filincova

Judecătorii:

Maria Ghervas

Iurie Bejenaru